

Oponentský posudek

diplomové práce Lucie Brachové "Poměr vnitrostátního práva k právu mezinárodnímu a jeho řešení v ústavním zřízení České republiky", Plzeň 2012, 79 str. + přílohy.

Diplomentka rozdělila zpracování zvoleného tématu do čtyř vcelku vyvážených částí, přičemž klade důraz, jak sama uvádí, na "konkrétní řešení poměru vnitrostátního a mezinárodního práva v právním řádu České republiky, v následném porovnání s právními rády vybraných států". Nutno zvláště ocenit, že na rozdíl od většiny jiných diplomových prací, je these L. Brachové napsána vytríbeným a srozumitelným stylem bez výraznějších chyb či ne-přesností. Autorka též uvádí rozsáhlý seznam použité literatury, byť se spolehla především na několik prací, jichž využila i k nepřímým odkazům.

Obecně možno souhlasit se závěrem v řešení základní otázky, tedy že její úprava není jednotná a záleží na jejím zakotvení v právních rádech jednotlivých států. Možno též souhlasit s autorčiným optimismem, že "mezinárodní právo je vůči právu vnitrostátnímu téměř vždy v jakési pozici "nadřazenosti", avšak o jaký stupeň nadřazenosti se bude konkrétně jednat, záleží na způsobu právní úpravy daného státu."

V tomto posudku dále uvádí několik podrobnějších připomínek:

Určitou korekturu by např. vyžadovala samotná definice mezinárodního práva na str. 3; tvrzení, že všechny prameny resp. normy mezinárodního práva mají stejnou právní sílu /str.6/; že historicky nejmladší je monistická teorie s primátem vnitrostátního práva /str.9/; námitka proti společné vůli států v kritice dualistické teorie , aj.

Připomínky možno uvést i k výkladu o ústavním řešení poměru k mezinárodnímu právu v ČR. Zpřesnění by vyžadoval např. výklad čl. 95, odst. 1 Ústavy ČR a čl. 95, odst. 1 Euronovely na str.30. Na str. 31 by pak mělo být též zmíněno : přenesení pravomoci na mezinárodní organizace nebo instituce, jež vznikly již před přijetím Euronovely /např. na Radu bezpečnosti OSN/.

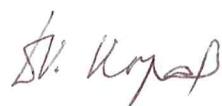
Historicky nepřesné je autorčino konstatování, že "oba státy" / autorka patrně myslí Českou a Slovenskou republiku/ "v r. 1918 vytvořily jeden společný stát - Československo, a v rámci tohoto společného státu...spolu koexistovaly až do r. 1992, resp. 1993..." /Str.36./ Ve skutečnosti ČSR vznikla nikoliv jako "společný stát", ale jako jednotný stát "národa československého", což bylo vyjádřeno v Ústavě z r. 1920. Jejíonym státem, ale již dvou národů, pak ČSR zůstala i podle tzv. Ústavy 9.května z r. 1948.

Shodují se se stanoviskem vedoucího diplomové práce, týkajícím se výběru států pro srovnání s úpravou V. ČR. Slovenská alternativa je blízká něší úpravě, britské řešení je naopak značně odlišné, byť od něho byly odvozeny úpravy a praxe řady dnes samostatných zemí "anglosaské" právní kultury. Pozornost však mohla být věnována i některému ze států kontinentální Evropy /např. Nizozemí, nebo Francii, či SRN/. Za určitou mezeru pak považuji, že v práci nebyla věnována pozornost řešení zakotvenému v ústavě a praxi USA, které ovlivnilo i úpravu v některých dalších státech.

Zvláštním rysem diplomové práce se stala podrobná pozornost, kterou autorka věnovala islámskému právu a praxi islámských zemí. Ačkoliv tak poněkud vybočila z rámce své práce, dodala jí nejen určitý kolorit, ale upozornila též na úskalí v mezinárodně právních vztazích naší doby.

Při ústní obhajobě mohla by diplomantka doplnit část 3 své práce výkladem o řešení daného problému v ústavě a praxi USA. Mohla by dále vysvětlit, proč inklinuje k tvrzení "velké většiny odborné veřejnosti", že ustanovení čl.1, odst.2 Ústavy /mělo by být dodáno "ve znění Euronovely"/ "ve skutečnosti žádnou reálnou změnu nepřineslo, neboť ani nové znění diskutovaného ustanovení de facto neznamená přímou inkorporaci pramenů práva mezinárodního do českého právního rádu." /Str. 28-29./

Nicméně považuji předloženou thesi L. Brachové za kvalitní diplomovou práci, ve které se vcelku úspěšně - a v některých směrech i originálně - pokusila rozebrat teoreticky i prakticky obtížný problém z pomezí mezinárodního a ústavního práva. Práci proto hodnotím jako výbornou.

Prof. JUDr. Vladimír Kopal, DrSc
ponent